

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heeft over de brief van de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie inzake het rapport over de gassamenstelling (Kamerstuk 29 023, nr. 84) de navolgende vragen ter beantwoording aan de regering voorgelegd.

Deze vragen zijn hieronder afgedrukt. De vragen en opmerkingen zijn op 6 april 2011 aan de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie voorgelegd met het verzoek deze te beantwoorden uiterlijk woensdag 13 april 2011 om 16:00 uur.

De voorzitter van de commissie,
Van der Ham

De adjunct-griffier van de commissie,
Blacquièrè

1

Op welke manier kan gegarandeerd worden dat consumenten geen overlast en financieel nadeel hebben van de verandering van de gassamenstelling?

2

Welke entry-specificaties kunnen H-gas eindgebruikers rekenen per 1 juli 2011 als de GATE-terminal opent? Hoe ontwikkelen zich de specificaties in de overgangperiode van vijf jaar? Als dit nog niet bekend is: welke zekerheden hebben afnemers van H-gas in de komende vijf jaar?

3

Klopt het dat andere EU-lidstaten, zoals Engeland, wel tamelijk strakke entry-specificaties stellen? Zo ja, welke? Voor welke periode?

4

Deelt de minister het standpunt van H-gasgebruikers dat de overgangperiode pas kan starten wanneer de gasspecificaties die gelden na de overgangperiode bekend zijn?

5

Net als bij de G-gas gebruikers kan voor H-gas vooraf in een ministeriële regeling worden vastgesteld welke bandbreedte van specificaties per regio gelden na afloop van de overgangstermijn. Zo krijgen de gebruikers en leveranciers van toepassingen enige houvast bij aanpassingen en investeringen. Waarom maakt de minister onderscheid tussen gebruikers van H-gas en G-gas? Is de minister bereid om ook voor gebruikers van H-gas in een ministeriële regeling duidelijkheid en rechtszekerheid te verschaffen over de samenstelling van het H-gas in de periode na afloop van de overgangstermijn?

6

De resterende overgangperiode voor gebruikers van H-gas is 1,5 jaar, mogelijk verlengd tot 3,5 jaar, terwijl de consultants een resterende overgangperiode van vijf jaar adviseren voor een veilige en kostenefficiënte transitie. Waarom neemt de minister niet de geadviseerde periode van vijf jaar over? Wie draait op voor de extra kosten van deze versnelling?

7

Er is geen garantie dat de bedrijfsvoering van gebruikers van H-gas in de overgangperiode niet verstoord wordt. Het is immers nog onduidelijk of de maatregelen die genomen worden bij Gas Acces To Europe (GATE) en Gas Transport Services (GTS) voldoende zijn om in de overgangperiode alle problemen bij gebruikers van H-gas met de gassamenstelling te voorkomen. Het risico hiervoor wordt bij de eindgebruiker gelegd, die naast het signaleringssysteem geen middelen heeft om dit risico in de overgangperiode te beheersen. Welke maatregelen ziet de minister om in te grijpen indien de invoeding van Liquefied Natural Gas (LNG) leidt tot verstoringen van de fabrieken of centrales in de overgangperiode?

8

Hoeveel kost de conversie van H-gas in G-gas economisch en energetisch (in euro's respectievelijk kilojoule per kubieke meter G-gas)?

9

Op welke schaal wordt er op dit moment al H-gas naar G-gas geconverteerd voor de Nederlandse markt?

10

Gaat het kabinet in de periode tot 2016 in lijn met route drie zorgen voor een constante gaskwaliteit voor gebruikers van H-gas?

11

Hoe kan het kabinet garanderen dat de toezeggingen van GATE Terminal met betrekking tot de invoer van gas in de transitieperiode worden nagekomen?

12

Welke bijdrage verwacht het kabinet van GATE Terminal en GTS na de transitieperiode?

13

Is de veronderstelling juist dat het Verenigd Koninkrijk vergaande specificaties stelt voor de invoer van gas? Waarom heeft het Verenigd Koninkrijk hiervoor gekozen, terwijl het Nederlandse kabinet aanstuurt op aanpassing bij de eindgebruikers?

14

Wat is de visie van het kabinet op de verdeling van kosten die tijdens en na de transitieperiode gemaakt zullen worden?

15

Wanneer kan het kabinet aangeven wat de samenstelling van het nieuwe gas wordt en hoe deze gaat fluctueren?

16

Hoe kan het dat uit initiële berekeningen van het Projectbureau blijkt dat de emissies van NO_x en CO₂ zowel kunnen dalen als stijgen, terwijl KEMA-Kiwa-Arcadis en eindgebruikers aangeven dat deze emissies zullen stijgen?

17

Waarom wil het kabinet de aanbevolen transitieperiode (vijf jaar) voor H-gas meer dan halveren? Steunen de gebruikers van H-gas deze korte transitieperiode?

18

Deelt het kabinet de stelling van KEMA-Kiwa-Arcadis dat een relevant deel van het huidige apparatuurpark niet in staat is om alle verwachte gassen zonder verdere maatregelen veilig en doelmatig te gebruiken?

19

Wanneer worden de exit-specificaties voor H-gas bekendgemaakt?

20

Welke mogelijkheden zijn er om op de Europese gasmarkt, in het kader van het topgebiedenbeleid voor de sectoren Energie en Chemie, een positie te verwerven door de bewerking van geïmporteerd LNG, de export van gas met constante en hoge kwaliteit en de productie en export van halffabricaten met hogere koolwaterstoffen voor de petrochemische industrie? Worden deze mogelijkheden met het voorgestelde maatregelenpakket voldoende benut?

21

In hoofdstuk 3 van deelrapport 2 wordt een aantal aanbevelingen gegeven. Kan de minister aangeven welke aanbevelingen hij overneemt en welke niet en waarom niet?

22

Bijlage 1, pagina 2. Onderzoekers achten een transitieperiode van vijf jaar voor het H-gas wenselijk. De termijn voor de overgangperiode kan volgens eindgebruikers pas starten als zij weten op welke specificaties zij hun installaties moeten afstemmen. Deelt de minister het standpunt van H-gasgebruikers dat de overgangperiode pas kan starten wanneer de gasspecificaties die gelden na de overgangperiode bekend zijn? De minister wil daarbij vasthouden aan een termijn tot 2012, die na overleg verlengd kan worden tot 2014. Waarom volgt de minister niet het advies van de onderzoekers? Verwacht de minister dat de sector binnen deze termijn klaar kan zijn? De minister gaat een mogelijke verlenging aan na overleg. Hoe ziet dit overleg eruit?

23

Bijlage 1, pagina 6. In de gaswet staat nergens expliciet wie er verantwoordelijk is voor de kwaliteit van gas. Daarom gaat de minister een wetgevingstraject starten waarin expliciet bepaald wordt dat de gaskwaliteit een taak is van GTS. Maar wie is er nu dan verantwoordelijk te houden?

24

Brief 29023-84, pagina 2. Door de veranderende gaskwaliteit is een deel van de toestellen niet meer bruikbaar. Hoe groot is dit deel? Om welke aantallen gaat het? Welke gevolgen brengt dit met zich mee (financieel, praktisch veiligheid)?

25

Er is geen garantie dat de bedrijfsvoering van H-gasgebruikers in de overgangperiode niet verstoord wordt. Het is immers nog onduidelijk of de maatregelen die genomen worden bij GATE en GTS voldoende zijn om in de overgangperiode alle problemen bij H-gasgebruikers met de gassamenstelling te voorkomen. Welke maatregelen ziet de minister om in te grijpen indien de invoeding van LNG leidt tot verstoringen van de fabrieken of centrales in de overgangperiode?

26

Brief 29023-84, pagina 2. De minister geeft aan dat veiligheid voorop staat bij de gastransitie. Kan de minister deze veiligheid garanderen? In het rapport gaskwaliteit voor de toekomst staan op verschillende plekken echter enkele veiligheidsrisico's van de veranderende gassamenstelling opgenomen. Hoe gaat de minister er concreet voor zorgen dat de veiligheid (bij de eindgebruikers) gewaarborgd wordt?

27

Een van de veiligheidsrisico's die genoemd wordt is het gevaar van koolmonoxidevergiftiging, veroorzaakt door huishoudelijke apparatuur. Is dit verhoogde risico aanwezig? Heeft de minister een actieplan om dit risico beheersbaar te maken en kan de minister hiermee de veiligheid garanderen?

28

Op pagina 52 van deelrapport 2 staat dat de aanpassing van bestaande huishoudelijke apparatuur een aandachtspunt is inzake de veiligheidswaarborging. Het is namelijk onduidelijk wie de verantwoordelijkheid draagt voor het onderhoud, controle en vervanging van deze huishoudelijke apparatuur. Waar ligt deze verantwoordelijkheid volgens de minister? Welke actie neemt de minister om de aanpassing en veiligheid voor de consument te garanderen?

29

In bijlage 1 staat op pagina 4 dat de kosten van de aanpassing van de installaties in het geval van H-gasnetwerk terechtkomen bij de eindgebruikers. Zij zouden dit moeten terugverdienen door de lage gasprijs. Kan de minister dit in een berekening laten zien?

30

Door de aanpassing van apparatuur zijn de eindgebruikers in het Nederlandse H-gasnetwerk gedwongen tot hoge investeringen. Welke gevolgen heeft dit voor hun (internationale) concurrentiepositie?

31

Wie draagt de kosten in het G-gasnetwerk en welk mogelijk beleid voert de minister hier voor herverdeling?

32

Wie is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het geleverde gas aan gasverbruikers en hoe gaat dit in de regelgeving verankerd worden?

33

Komt door toedoen van de veranderende gassamenstelling het emissieplafond van bijvoorbeeld NO_x onder druk te staan? Zo ja, op welke wijze kan dit effect beperkt worden en bij welke partijen slaan de daarvoor noodzakelijke investeringen neer?

34

Tijdens het algemeen overleg Energie op 30 maart 2011 betoogde de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) dat voor een omschakeling naar de aanvoer van een breder scala aan gaskwaliteiten investeringen in de hele keten mogelijk, en waarschijnlijk ook nodig zal zijn. Kan een overzicht gegeven worden van investeringsmogelijkheden in de verschillende schakels van de keten tussen winning en eindgebruiker, die een bijdrage kunnen leveren aan het flexibeler maken van het Nederlandse gasgebouw?

35

Wordt onderschreven dat het voorschrijven van laagtemperatuurverwarming voor nieuwbouw een cruciale schakel kan zijn om een economische inzet van duurzame warmte in de toekomst mogelijk te maken? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat betekent dit voor de concrete onderzoeksinspanningen en beleidsvoornemens van het kabinet?

36

Ziet het kabinet nog andere mogelijkheden om synergievoordelen te behalen door het combineren van de gaskwaliteitagenda en de duurzaamheidsagenda? Zo ja, welke?

37

Wordt er bij het verkennen van de transitiemogelijkheden voor de huidige gebruikers van G-gas (na 2021) ook gekeken naar mogelijkheden om eindgebruikers direct te laten overstappen op een 100% duurzaam alternatief (restwarmte, geothermie, zonnewarmte en dergelijke)?

38

Is bij het evalueren van de drie routes in het rapport «Gaskwaliteit voor de toekomst» ook gekeken naar de effecten voor het topgebiedenbeleid? Hebben investeringen in «upstream» schakels meer innovatiepotentie dan bij de eindgebruikers?

39

Hoe is de relatie tussen de bandbreedte van entry-specificaties en de hoogte van de maatschappelijke kosten? Op welke entry-specificaties is de raming van € 100–130 miljoen voor GATE gebaseerd? Hoe ontwikkelen zich de baten bij andere partijen indien de entry-specificaties aanscherpt worden?

40

Mengen van rijke en arme gassen als onderdeel van de conversiestrategie is niet onderzocht, omdat het aanbod arme gassen snel afneemt. Kan deze optie niet interessant zijn voor de overgangsfase van vijf jaar voor de grootverbruikers van H-gas?

41

Hoe is het mogelijk dat de kosten voor de aanscherping van entry-specificaties met een betrekkelijk smalle marge geraamd worden, terwijl over de kosten bij het aanpassen van apparatuur bij eindgebruikers slechts in kwalitatieve termen gesproken wordt? Waarom wordt op grond van deze geheel verschillende niveaus van kostenraming geconcludeerd dat aanpassing van de apparatuur bij eindgebruikers tot de laagste maatschappelijke kosten leidt?

42

«De maatregelkosten zullen in eerste instantie neerslaan bij de partijen waar de betreffende maatregel plaatsvindt. Rekening houdend met zowel efficiency (een vlotte transitie) als draagvlak, kan het wenselijk zijn om tot een zekere herverdeling van de maatregelkosten te komen.» Waarom is bij de studie Gaskwaliteit voor de toekomst niet ook gekeken naar de baten voor de verschillende transitieroutes neerslaan? Het ligt toch voor de hand dat partijen naarmate ze meer profiteren van de gasrotunde ook meer bijdragen aan de kosten ervan?